

Protocol voor de toetsing van certificatieschema's aan de Nederlandse duurzaamheidseisen voor vaste biomassa

Versie 2.3

Juni 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	- 2 -
1.1	Achtergrond en doel van het toetsingsprotocol.....	- 2 -
1.2	Wettelijk kader.....	- 2 -
1.3	Positionering van en communicatie vanuit de adviescommissie	- 3 -
1.4	Hoe tonen bedrijven de duurzaamheid aan?	- 3 -
1.5	Totstandkoming en beheer van het toetsingsprotocol	- 4 -
1.6	Opbouw toetsingsprotocol	- 4 -
2	Toetsingsprocedure voor certificatieschema's.....	- 5 -
2.1	Samenvatting toetsingsprocedure bij de adviescommissie.....	- 5 -
2.2	Wie komen in aanmerking voor toetsing?.....	- 6 -
2.3	Aanvraag van de goedkeuring van een schema	- 6 -
2.4	De verschillende stappen van de toetsingsprocedure.....	- 8 -
3	Toetsingsmethode en betekenis voor SDE+	- 12 -
3.1	Principes, duurzaamheidseisen en toelichting	- 12 -
3.2	Toetsing aan bij aanvraag ingezonden schemadocumenten.....	- 12 -
3.3	Oordeel van de adviescommissie per duurzaamheidseis.....	- 12 -
3.4	De reikwijdte van het certificatieschema	- 14 -
3.5	Betekenis voor de toekenning van SDE+ subsidie	- 14 -
4	Procedure wijzigingen in goedgekeurde schemadocumenten.....	- 15 -
4.1	Goedkeuring van een nieuwe versie van een certificatieschema of een deel daarvan	- 15 -
4.2	Goedkeuring van een nieuwe versie van het deel van een certificatieschema waarvoor goedkeuring is verleend.....	- 15 -
	Bijlage I (normatief): Principes, duurzaamheidseisen, beheerseisen en vereisten aan de risk based approach	- 17 -
	Principes (P) en duurzaamheidseisen (genummerd)	- 17 -
	Beheerseisen	- 20 -
	Vereisten aan de Risk Based Approach	- 20 -
	Bijlage II (normatief): Eerste schakel in de handelsketen	- 23 -
	Bijlage III (normatief): Definities	- 24 -
	Definities uit artikel 1 "Begripsbepalingen" van het besluit conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen	- 24 -
	Definities uit bijlage A "begrippen" van de regeling conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen	- 25 -
	Bijlage IV (informatief): Toelichting op de duurzaamheidseisen	- 28 -
	Bijlage V (normatief): Toetsingsprocedure voor metaschema's.....	- 31 -

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en doel van het toetsingsprotocol

In september 2013 sloten meer dan veertig Nederlandse overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties het Nationale energieakkoord voor duurzame groei met daarin afspraken over het bereiken van doelstellingen voor een duurzamer energiegebruik in 2020 en 2023. Bio-energie speelt een belangrijke rol bij het behalen van deze doelstellingen. Voor het grootschalig gebruik van biomassa voor bij- en meestook werd afgesproken dat duurzaamheidseisen zouden worden geformuleerd voor het bosbeheer en klimaataspecten zoals broeikasgasemissies, koolstofschuld en de indirecte verandering van landgebruik.

In 2014 heeft een werkgroep met vertegenwoordigers van energiebedrijven, milieuorganisaties en de overheid de eisen verder uitgewerkt in duurzaamheidseisen in de vorm van principes en criteria die in 2015 voor het eerst zijn opgenomen als voorwaarde bij de subsidieregeling SDE+ voor bij- en meestook en industriële stoom uit houtpellets. Om aan te tonen dat ze aan de gestelde duurzaamheidseisen voldoen, kunnen bedrijven gebruik maken van biomassa die gecertificeerd is volgens een certificatieschema. In dit toetsingsprotocol staat beschreven hoe de Adviescommissie Duurzaamheid Biomassa voor Energietoepassingen (in het vervolg van dit document “commissie” of “adviescommissie”) certificatieschema’s toetst aan de Nederlandse duurzaamheidseisen voor vaste biomassa.

N.B. Het toetsingsprotocol moet niet worden verward met het [verificatieprotocol](#) dat door RVO is opgesteld, dat gebruikt wordt voor aantonen van duurzaamheid via verificatie.

1.2 Wettelijk kader

In het op 21 november 2017 gepubliceerde [besluit Conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen](#) onder de Wet milieubeheer wordt de systeemverantwoordelijkheid van de overheid geregeld voor de borging van de duurzaamheid van de gebruikte biomassa. Binnen dit systeem zal de beoordeling van de duurzaamheid plaatsvinden overeenkomstig een privaat (norm)document. Dat is een door de Minister van Economische Zaken en Klimaat goedgekeurd certificatieschema of een aangewezen verificatieprotocol. De duurzaamheidseisen die van toepassing zijn op certificatieschema’s en die eerder in de SDE+ regeling stonden, zijn sinds 1 januari 2018 opgenomen in de [Regeling conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen](#). In deze regeling zijn ook beheerseisen voor de certificatieschema’s geformuleerd. Deze duurzaamheids- en beheerseisen plus de eisen aan de Risk Based Approach uit het verificatieprotocol zijn overgenomen in bijlage I van dit toetsingsprotocol. In bijlage II is een tabel uit de regeling overgenomen waarin wordt getoond wat de eerste schakel in de handelsketen dient te zijn. In bijlage III zijn definities opgenomen en in bijlage IV zijn toelichtingen op de duurzaamheidseisen uit de regeling overgenomen.

Daarnaast zal de minister op grond van het besluit de conformiteitsbeoordelingsinstanties erkennen die de certificaten van goedgekeurde schema’s of verklaringen op grond van het aangewezen verificatieprotocol mogen verstrekken. Dit betekent in de praktijk dat enkel conformiteitsbeoordelingsinstanties die erkend zijn door de minister mogen controleren of de duurzaamheid van de biomassa voldoende is aangetoond. Accreditatie door de Raad voor Accreditatie (of gelijkwaardig) van de betreffende conformiteitsbeoordelingsinstantie is hierbij een voorwaarde.

1.3 Positionering van en communicatie vanuit de adviescommissie

De adviescommissie is ingesteld via een [instellingsbesluit](#) en heeft een onafhankelijke positie. De leden nemen op persoonlijke titel zitting in de commissie. De commissie brengt alleen advies uit als daar door de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) of door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) namens EZK om is verzocht.

Het secretariaat van de commissie is ter beschikking gesteld door de minister en ondergebracht bij RVO.nl.

De commissie is onafhankelijk en neemt geen deel aan publieke debatten. De commissie werkt in opdracht van de minister van EZK en heeft als primaire doelgroep de beheerders van de certificatieschema's waarover zij een advies voorbereidt en de stakeholders die over deze certificatieschema's externe inbreng leveren. De commissie communiceert niet actief naar anderen, met uitzondering van de website van de commissie waarop zij onder andere haar werkwijze en haar adviezen en stakeholderrapporten publiek maakt.

De commissie publiceert haar adviezen en stakeholderrapporten over een bepaald certificatieschema op de website van de commissie nadat de minister van EZK over dat certificatieschema een besluit tot (al dan niet) goedkeuring heeft genomen en dat besluit in de Staatscourant heeft gepubliceerd.

De commissie hanteert bij het uitvoeren van haar taken de Nederlandse taal. Richting buitenlandse schemabeheerders en stakeholders communiceert de commissie in het Engels, tevens heeft zij een aantal relevante documenten en een deel van haar website in het Engels beschikbaar gesteld.

Andere documenten (waaronder dit toetsingsprotocol) en andere webpagina's zijn alleen in het Nederlands gesteld. De commissie stelt hiervan geen vertalingen beschikbaar.

1.4 Hoe tonen bedrijven de duurzaamheid aan?

Certificatie en verificatie

Voor het verkrijgen van SDE+ subsidie voor categorieën waarvoor biomassa pellets worden ingezet, zoals "*bestaande capaciteit voor bij- en meestook*", "*nieuwe capaciteit voor meestook*", "*ketel ... op houtpellets*" en "*brander op houtpellets*", moeten bedrijven per levering aantonen dat de gebruikte biomassa aan alle gestelde duurzaamheidseisen voldoet. De gestelde duurzaamheidseisen verschillen per biomassacategorie. Bedrijven kunnen gebruik maken van private duurzaamheidsschema's die door de minister voor dit doel zijn goedgekeurd. Dit toetsingsprotocol beschrijft hoe de adviescommissie schema's toetst aan de Nederlandse duurzaamheidseisen en hoe deze toetsing leidt tot een advies aan de minister van EZK. Daarnaast kunnen bedrijven gebruik maken van een verklaring van een daartoe erkende conformiteitsbeoordelingsinstantie op grond van het verificatieprotocol. Om aan te tonen dat aan alle afzonderlijke duurzaamheidseisen is voldaan is ook een combinatie van beide mogelijk.

Areaalniveau en regioniveau

Conform de SDE+ regeling is het voor biomassa afkomstig uit bosbeheereenheden kleiner dan 500 hectare tijdelijk toegestaan het duurzaam bosbeheer aan te tonen op het niveau van een grotere samenhangende regio waarvan de kleine beheereenheid deel uitmaakt. Dit gebeurt door middel van een zogenaamde *risk based approach*. De verantwoordelijkheid ligt bij het eerste inzamelpunt. In de praktijk is dit vaak de pelletfabriek ("pellet mill"). Dit is in geval van een *risk based approach* vaak ook de eerste (gecertificeerde) schakel in de handelsketen (chain of custody). Voor beheereenheden groter dan 500 hectare begint de handelsketen altijd bij de bosbeheereenheid. In beide gevallen moeten bedrijven aantonen dat aan alle duurzaamheidseisen is voldaan. De adviescommissie kan schema's zowel toetsen voor het niveau van de bosbeheereenheid als voor het regioniveau met

gebruik van een *risk based approach*. De commissie gebruikt voor het toetsen van een schema met een *risk based approach* de methode en de vijf processtappen uit hoofdstuk 8 van het [verificatieprotocol](#).

1.5 Totstandkoming en beheer van het toetsingsprotocol

De werkwijze van de adviescommissie is door de commissie zelf vastgelegd in dit toetsingsprotocol. De duurzaamheidseisen zijn door de rijksoverheid vastgesteld en zijn voor de adviescommissie een uitgangspunt.

Het toetsingsprotocol wordt door de commissie beheerd en kan door haar worden bijgesteld, bijvoorbeeld als gevolg van ervaringen met de toetsingen die de commissie uitvoert. De huidige versie van het toetsingsprotocol is versie 2.3 van juni 2019, met (ten opzicht van versie 2.2) enkele toevoegingen over de controle op accreditatie door RVO aan het begin van de procedure, en over het vervolg van de procedure indien de commissie tot de conclusie “substantiële wijzigingen” komt nadat de schemaeigenaar wijzigingen in de schemadocumenten heeft aangebracht. De eerdere versies 1.0, 1.1, 2.0, 2.1 en 2.2 zijn te vinden op de [website van de adviescommissie](#), maar deze versies zijn niet meer van toepassing op nieuwe toetsingen.

Bij de totstandkoming van het toetsingsprotocol heeft de adviescommissie dankbaar gebruik gemaakt van de ervaringen van de Toetsingscommissie Inkoop Hout (TPAC) en de input uit de werkgroep met vertegenwoordigers van energiebedrijven, milieuorganisaties en de overheid, ingesteld door de SER in het kader van het energieakkoord, die de duurzaamheidseisen verder heeft uitgewerkt in principes en duurzaamheidscriteria¹.

1.6 Opbouw toetsingsprotocol

In hoofdstuk 2 van dit toetsingsprotocol wordt de toetsingsprocedure van de adviescommissie omschreven, inclusief de individuele stappen die daarbij worden doorlopen en de termijnen die daarvoor gelden. In hoofdstuk 3 wordt de toetsingsmethode (welke scores worden door de commissie gegeven) in meer detail beschreven. In dat hoofdstuk wordt ook vermeld wat er na het werk van de adviescommissie met haar advies wordt gedaan. In hoofdstuk 4 wordt beschreven wat de consequenties (kunnen) zijn van wijzigingen in schemadocumenten van certificatieschema's die door de minister zijn goedgekeurd, en in welke gevallen de adviescommissie over dergelijke wijzigingen advies zal uitbrengen.

De bijlagen bij dit toetsingsprotocol bevatten de principes, duurzaamheidseisen en beheerseisen, definities, een toelichting op de duurzaamheidseisen en een aangepast processchema voor het toetsen van metaschema's.

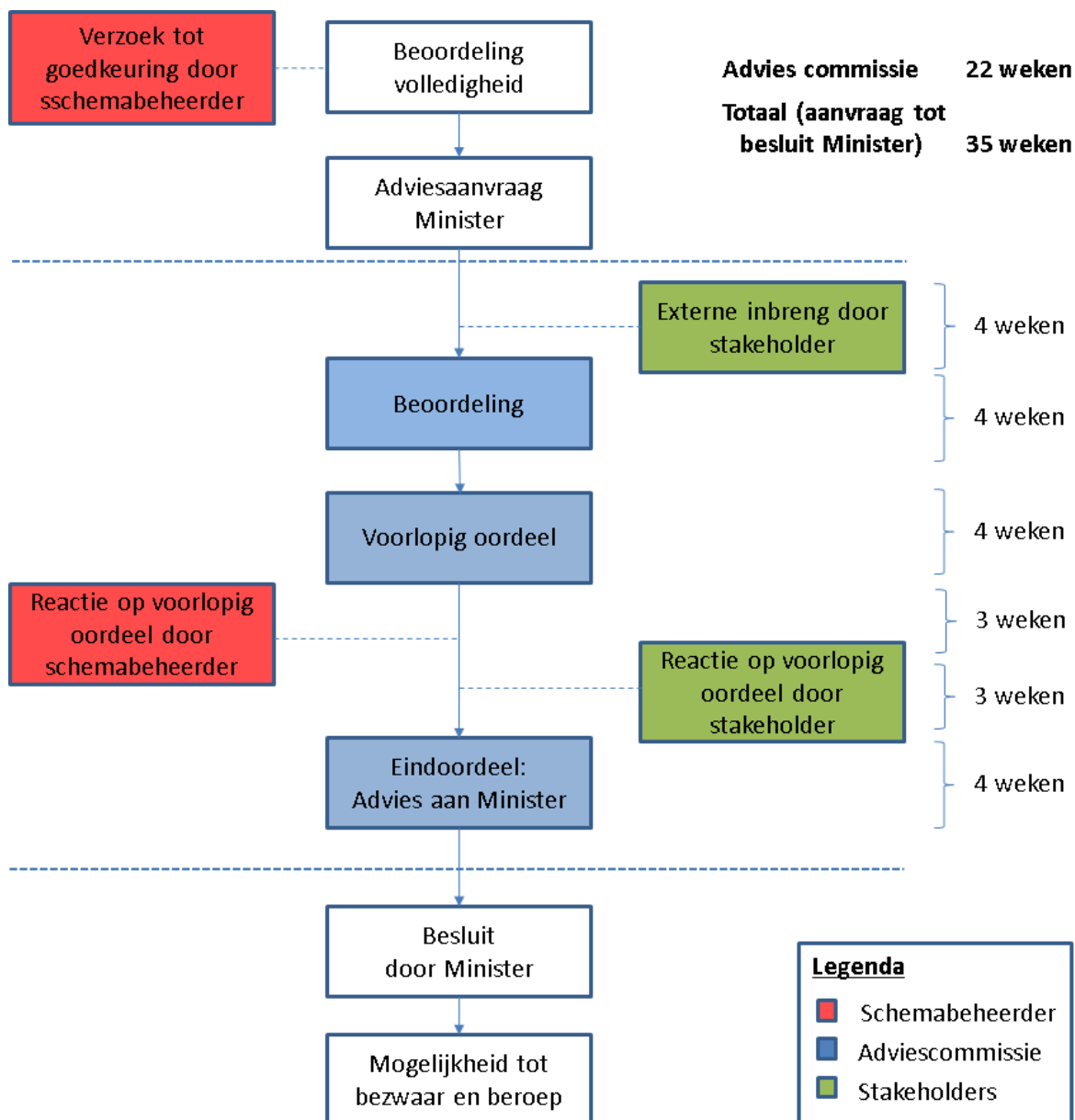
¹: Bij het vastleggen van de duurzaamheidseisen in het besluit en de regeling conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen wordt er van overheidswege voor gekozen om de term “eisen” te gebruiken in plaats van de term “criteria”.

2 Toetsingsprocedure voor certificatieschema's

2.1 Samenvatting toetsingsprocedure bij de adviescommissie

In figuur 1 staat een overzicht van de verschillende stappen die doorlopen worden bij de toetsing van een certificatieschema en het bijbehorende tijdschema. De commissie streeft ernaar om de toetsingsprocedure in maximaal 22 weken te doorlopen. Het resultaat van de toetsing is een advies aan de minister van Economische Zaken en Klimaat waarin staat welke duurzaamheidseisen en welke categorieën biomassa door het schema gedekt worden. Op basis van het advies neemt de minister een besluit tot goedkeuring van het schema waarin staat voor welke categorieën biomassa en voor welke duurzaamheidseisen het schema door bedrijven gebruikt kan worden voor het aantonen van de duurzaamheid in het kader van de SDE+.

Voor het toetsen van metaschema's volgt de commissie een uitgebreidere procedure (zie bijlage V).

Figuur 1: Samenvatting van de toetsingsprocedure door de adviescommissie

2.2 Wie komen in aanmerking voor toetsing?

Een certificatieschema komt in aanmerking voor toetsing wanneer:

1. De beheerder van het certificatieschema een wettelijk geregistreerde organisatie betreft met statuten, contactgegevens zoals adres, telefoonnummer, email en website;
2. Relevante documenten van het schema openbaar of onder eerlijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden toegankelijk zijn;
3. Een vertegenwoordiger van het schema optreedt als schemabeheerder die bevoegd is namens het schema te opereren;
4. De schemabeheerder instemt met de procedures en het tijdschema zoals beschreven in dit protocol.

De schemabeheerder geeft aan voor welke biomassacategorieën het schema getoetst moet worden en voor categorie 2 biomassa (houtige biomassa uit kleine bosbeheereenheden) of de eerste schakel in het handelsketensysteem een bosbeheereenheid is of een eerste inzamelpunt.

Certificatieschema's kunnen een nationaal en/of internationaal bereik hebben. Verwacht wordt dat schema's veelal per land getoetst worden, omdat dan rekening kan worden gehouden met nationale wet- en regelgeving en met nationale versies van schemadocumenten. Bovendien zal biomassa voor energie in de beginfase waarschijnlijk uit een beperkt aantal landen afkomstig zijn. De schemabeheerder geeft daarom ook aan op welk geografisch gebied de toetsing van het schema betrekking heeft. Metasystemen worden niet principieel uitgesloten, zie ook bijlage V.

2.3 Aanvraag van de goedkeuring van een schema

Om in aanmerking te komen voor een goedkeuring voor gebruik in het kader van de SDE+ van een certificaat verstrekt door het betreffende schema stuurt de schemabeheerder een ingevuld aanvraagformulier aan RVO.nl. Als onderdeel van deze aanvraag wordt de schemabeheerder gevraagd zelf aan te geven aan welke van de Nederlandse duurzaamheidseisen en beheerseisen wordt voldaan en aan welke onvoldoende of niet wordt voldaan. Hierbij baseert de schemabeheerder zich op de officiële documenten en voorschriften en andere technische documenten van zijn certificatieschema, en waar relevant nationale of regionale wet- en regelgeving.

RVO.nl bevestigt ontvangst van de aanvraag en gaat na of de aanvraag compleet is. Compleet wil onder andere zeggen dat de aanvraag aan alle voorwaarden onder paragraaf 2.2 voldoet. Daarnaast controleert RVO in dit stadium of de accreditatie van conformiteitsbeoordelende instellingen die het schema gebruiken valt onder een relevante scope. Nadat RVO.nl deze controle heeft uitgevoerd en de aanvraag compleet heeft bevonden kan de minister de adviescommissie om advies vragen. Deze adviesaanvraag vormt de start van de toetsingsprocedure.

Gedurende de toetsingsprocedure kan de schemabeheerder besluiten de toetsing uit te stellen om bijvoorbeeld aanpassingen aan (delen van) de schemadocumenten door te voeren. Indien de wijzigingen binnen een maand doorgevoerd kunnen worden, blijven de aanvraag van de schemabeheerder evenals de adviesaanvraag van de minister van EZK aan de adviescommissie van kracht.

De commissie beoordeelt of de wijzigingen beperkt of substantieel van omvang zijn. Bij beperkte wijzigingen in de schemadocumenten, bijvoorbeeld als niet-normatieve toelichting wordt toegevoegd om normatieve criteria of indicatoren te verduidelijken, kan de procedure na de aanpassing worden voortgezet. Bij substantiële wijzigingen krijgen stakeholders opnieuw de gelegenheid om externe inbreng te leveren op de gewijzigde schemadocumenten. De commissie kan daartoe kiezen uit de volgende twee mogelijkheden: (i) ze kan de schemabeheerder verzoeken om

de huidige toetsingsprocedure te stoppen en een nieuwe aanvraag in te dienen, of (ii) ze kan besluiten de huidige procedure te vervolgen waarbij dan eerst opnieuw om externe input van stakeholders wordt gevraagd. De adviescommissie zal alleen voor de tweede mogelijkheid kiezen als de procedure naar verwachting tijdig of met hooguit enkele weken vertraging kan worden afgerond.

Meerdere beperkte wijzigingen kunnen door de commissie worden beoordeeld als één substantiële wijziging. De commissie kan ook besluiten om bij beperkte wijzigingen een (opnieuw) gewijzigd schemadocument niet in de lopende procedure te beoordelen omdat daarmee de streeftermijn van 22 weken fors wordt overschreden. In dat geval zal de commissie de schemabeheerder verzoeken de huidige aanvraag tot goedkeuring in te trekken en een nieuwe aanvraag op basis van het gewijzigde document in te dienen.

De adviescommissie kan een verlenging van een tijdsperiode op de website aankondigen wanneer de procedure als gevolg van wijzigingen langer duurt dan de in figuur 1 weergegeven termijn of wanneer meer tijd nodig is om extra informatie te verzamelen en te analyseren. Hierover zullen zowel de aanvrager als de stakeholders die externe inbreng hebben geleverd, geïnformeerd worden.

De schemabeheerder kan op elk moment tijdens de procedure beslissen om de aanvraag tot goedkeuring in te trekken door dit schriftelijk door te geven aan RVO.nl (hetzelfde loket als waar de aanvraag is ingediend). De commissie stelt het op prijs om hiervan een afschrift te ontvangen middels een bericht aan de secretaris. De commissie zal de intrekking bekend maken op haar website en via een kort nieuwsbericht. De commissie zal in dat geval bepalen welke bevindingen uit de dan afgesloten toetsingsprocedure aan stakeholders (die externe inbreng instuurden) en aan de schemabeheerder zullen worden gestuurd.

In principe is het mogelijk dat een schemabeheerder een nieuwe aanvraag tot goedkeuring indient (voor andere duurzaamheidseisen of biomassa categorieën als de eerdere aanvraag) voordat de commissie een advies over een eerdere aanvraag heeft afgerond. Zie hiervoor ook hoofdstuk 4. De commissie ontraadt meerdere aanvragen per schema kort (enkele maanden) na elkaar in te dienen; dergelijke aanvragen kunnen beter worden gecombineerd tot één aanvraag. Indien een schemabeheerder toch een vervolgaanvraag indient terwijl de procedure voor een eerdere aanvraag nog loopt, dan zal de commissie in de toetsingsprocedure (zie figuur op pagina 5):

1. In geval van een uitbreidingsaanvraag (op basis van paragraaf 4.1) de stappen “beoordeling” en “voorlopig oordeel” voor de eerste aanvraag afronden vóórdat het met de beoordeling van de tweede aanvraag start. Ook zal de commissie de stappen “reactie op voorlopig oordeel door schemabeheerder”, “reactie op voorlopig oordeel door stakeholder” en “eindoordeel” van de eerste aanvraag afronden voordat de commissie het voorlopig oordeel van de tweede aanvraag aan de schemabeheerder stuurt.
2. In geval van een vervangingsaanvraag (op basis van paragraaf 4.2) de toetsingsprocedure pas starten als het haar eindoordeel over de eerdere aanvraag heeft afgerond. In een vervangingsaanvraag wordt goedkeuring aangevraagd voor dezelfde eis(en) als waarvoor in een eerdere aanvraag goedkeuring is aangevraagd. Met andere woorden: de commissie zal niet voor meerdere aanvragen over dezelfde duurzaamheids- of beheerseis haar toetsingsprocedure gelijktijdig doorlopen.

De commissie zal – als het aantal nog niet afgeronde aanvragen van een schemabeheerder meer dan twee bedraagt – voor de derde, vierde, etc. aanvraag beslissen wanneer het de toetsingsprocedure start en de schemabeheerder daarvan op de hoogte brengen.

2.4 De verschillende stappen van de toetsingsprocedure

In figuur 1 staat een overzicht van de verschillende stappen tijdens de toetsingsprocedure met de maximale doorlooptijd die voor de betreffende stap staat. Hieronder volgt een korte beschrijving van de verschillende stappen.

Externe inbreng (4 weken)

Na de adviesaanvraag van EZK geeft de adviescommissie stakeholders gedurende een periode van vier weken de mogelijkheid voor het leveren van externe inbreng op het certificatieschema waarvoor de commissie de procedure start. Het doel van deze externe inbreng is het vergaren van onderbouwde feiten en ervaringen van stakeholders over het functioneren van het betreffende schema in de praktijk. Om meegenomen te worden in de toetsing en in de latere reactieronde door de stakeholder moet de externe inbreng:

- zich richten op specifiek benoemde duurzaamheids- of beheerseisen;
- onderbouwd worden met verifieerbare bewijzen of bronnen; en
- in het geval van klachten over het functioneren over het schema in de praktijk de klachtenprocedure² bij het betreffende schema hebben doorlopen waarbij de uitkomsten van deze klachtenprocedure worden meegestuurd³.

Indien (een deel van) externe inbreng niet voldoet aan de boven genoemde criteria, dan behoudt de commissie zich het recht voor om de externe inbreng in de verdere toetsingsprocedure niet als externe inbreng te beschouwen. Voor (dit deel van) de externe inbreng zal de commissie de stakeholder dus niet om een reactie op het voorlopig oordeel vragen. In het openbaar te maken rapport over de externe inbreng zal de commissie toelichten waarom (dit deel van) de inbreng van de stakeholder terzijde is gelegd.

De start van de gelegenheid om externe inbreng te leveren, wordt aangekondigd op de [website van de adviescommissie](#) en via een nieuwsbericht dat wordt verstuurd aan iedereen die zich daarvoor via de website van de adviescommissie heeft aangemeld. Schemabeheerders en stakeholders kunnen ook via hun eigen communicatiemiddelen (website, nieuwsbrieven) stakeholders wijzen op de mogelijkheid om inbreng te leveren. De inbreng dient geleverd te worden via een reactieformulier dat beschikbaar wordt gesteld via de website van de adviescommissie.

Contactgegevens van de stakeholders zullen altijd bij de commissie bekend moeten zijn zodat om een nadere toelichting gevraagd kan worden. Samen met het concepteindoordeel rapporteert de commissie hoe de input van stakeholders is meegenomen om te komen tot dit eindoordeel. In dit rapport worden de stakeholders die inbreng hebben geleverd bij naam genoemd, tenzij zij hebben verzocht om in dit openbare rapport anoniem te blijven.

Toetsing door de adviescommissie (4 weken)

De toetsing vindt op twee manieren plaats: op basis van de aangeleverde schemadocumenten en aan praktijkervaringen. Voor de eerste manier worden alle relevante schemadocumenten gebruikt samen met relevante wet- en regelgeving waarnaar in de aanvraag gerefereerd wordt door de schemabeheerder. De eigen inschatting door de schemaeigenaar vormt een belangrijke informatiebron voor dit deel van de toetsing. Voor de praktijkervaringen is bij de toetsing de inbreng van externe stakeholders een belangrijke informatiebron om na te gaan hoe het schema doorwerkt

²: Afhankelijk van de aard van het commentaar kan dit een klachtenprocedure zijn bij de certificaathouder, certificerende instelling of schemabeheerder.

³: Wanneer de stakeholder aan kan tonen dat een klachtenprocedure niet mogelijk was of wanneer de klachtenprocedure nog niet is afgerond kan de adviescommissie de informatie toch in overweging nemen.

in de praktijk. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van auditrapporten die door de schemabeheerder of door externen aan de commissie zijn toegezonden.

Tijdens het uitvoeren van de toetsing kan de secretaris (of kunnen door de adviescommissie ingehuurd experts namens de secretaris) de schemabeheerder vragen om toelichting of om aanvullende informatie. De schemabeheerder wordt geacht naar vermogen deze vragen te beantwoorden voor een goede afhandeling van de toetsing. Indien het voldoen aan de Nederlandse duurzaamheidseisen (mede) wordt aangetoond via wetgeving dan zal de adviescommissie de schemabeheerder verzoeken om relevante informatie over nationale of lokale wetgeving aan te dragen. Dit is met name van belang bij de score “c.o.” (“covered otherwise”).

Voorlopig oordeel door de commissie (4 weken)

Op basis van de eerste toetsing komt de commissie met een voorlopig oordeel over het certificatieschema. Dit voorlopig oordeel beschrijft voor alle Nederlandse duurzaamheids- en beheerseisen in welke mate het schema de eisen dekt. Dit wordt uitgedrukt in één van de volgende beoordelingen (zie tabel 1 onder paragraaf 3.2 voor een verdere toelichting), waarbij de commissie de onderstaande kleuren hanteert:

Kleur	Oordeel	Betekenis oordeel en gevolgen voor aantonen van duurzaamheid
Donker-groen :	3	De duurzaamheidseis wordt volledig door het certificatieschema geadresseerd.
Licht-groen :	2	De duurzaamheidseis wordt grotendeels door het certificatieschema geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is niet nodig.
Geel :	c.o.	De duurzaamheidseis wordt niet door het certificatieschema, maar <i>op andere wijze geadresseerd</i> , bijvoorbeeld door lokale of nationale wetgeving. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema niet nodig.
Oranje :	1	De duurzaamheidseis wordt gedeeltelijk door het certificatieschema geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is nodig voor die elementen die niet worden geadresseerd.
Rood :	0	De betreffende duurzaamheidseis wordt niet of onvoldoende door het certificatieschema geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is nodig voor de gehele duurzaamheidseis.
Grijs :	n.a.	De duurzaamheidseis is <i>niet van toepassing</i> voor dit certificatieschema (in dit land). Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema niet nodig.
Grijs :		De duurzaamheidseis maakt geen deel uit van het huidige en van voorgaande verzoeken tot goedkeuring van de schemabeheerder.
Paars :		Over de duurzaamheidseis is al eerder door de commissie geadviseerd en/of is al eerder door de Minister van EZK een besluit tot goedkeuring genomen.
Blauw :	?	Onduidelijk of de duurzaamheidseis door het certificatieschema wordt geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is nodig.

De commissie heeft geconstateerd dat er grote verschillen zijn in de mate waarin certificatieschema's zijn uitgewerkt en dat in sommige certificeringsschema's de principes en criteria niet verder zijn uitgewerkt in performance indicatoren waarmee auditors nagaan of aan de principes en criteria wordt voldaan. Bij de conformiteitsbeoordeling worden indicatoren dan door de auditor toegevoegd. De commissie zal in dat geval (wel criteria, geen indicatoren) maximaal “grotendeels geadresseerd” scoren.

De commissie stuurt het voorlopig oordeel aan de schemabeheerder voor commentaar. Dit kan gepaard gaan met een verzoek om aanvullende informatie.

Reactie door schemabeheerder op voorlopig oordeel (3 weken)

Na het voorlopig oordeel door de adviescommissie krijgt de schemabeheerder gedurende twee weken de mogelijkheid te reageren op dit voorlopig oordeel en de wijze waarop de externe inbreng door stakeholders is meegenomen. De adviescommissie koppelt aan de schemabeheerder terug of – en zo ja op welke wijze – de reactie leidt tot aanpassing van het voorlopig oordeel. Daarnaast voldoet de schemabeheerder aan eventuele verzoeken van de adviescommissie om aanvullende informatie. Voor de duurzaamheids- of beheerseisen waaraan het schema niet voldoet kan de schemabeheerder aangeven of het schema wordt aangepast via het toevoegen van extra toelichting of via aanpassing van het schema. De commissie kan substantiële wijzigingen aan schemadocumenten alleen beoordelen als externe stakeholders opnieuw in de gelegenheid zijn gesteld om externe inbreng te leveren. De commissie beslist wanneer sprake is van een substantiële wijziging. De consequentie hiervan kan zijn dat de adviescommissie langer dan 22 weken nodig heeft om tot een advies aan de minister van EZK te komen. Dit zal worden gecommuniceerd via de website en direct aan de schemabeheerder en stakeholders die externe inbreng hebben geleverd.

Indien de commissie in haar voorlopige oordeel tot de conclusie komt dat een certificatieschema moet worden afgewezen omdat het niet aan één of meerdere beheerseisen voldoet, dan kan de commissie besluiten om een reactie in twee delen aan de schemabeheerder te vragen; eerst over de beheerseisen en daarna over de duurzaamheidseisen. Wanneer de schemabeheerder vóór de tweede vraag om reactie de aanvraag tot goedkeuring intrekt dan heeft dat als consequentie dat noch de schemabeheerder noch de stakeholders om een reactie op het voorlopig oordeel over de duurzaamheidseisen zal worden gevraagd.

Reactie door stakeholders op het voorlopig oordeel (3 weken)

Na de reactie op het voorlopig oordeel door de schemabeheerders en voorafgaand aan het vormen van het eindoordeel zal de adviescommissie haar concept oordeel over de externe inbreng door stakeholders voorleggen aan iedere afzonderlijke stakeholder die externe inbreng heeft ingezonden. Het concept oordeel waar een stakeholder die externe inbreng heeft ingezonden op kan reageren, betreft (a) de conceptreactie van de commissie op de externe inbreng van de stakeholder en (b) het gedeelte van het voorlopig oordeel dat gaat over de duurzaamheids- en/of beheerseisen waarop de externe inbreng van de stakeholder betrekking heeft. Op beide onderdelen (a) en (b) kan door de stakeholder een reactie worden gegeven die zal worden meegenomen bij het vormen van het eindoordeel. De responstijd voor de stakeholders is drie weken.

De adviescommissie zal de stakeholders ook om een reactie vragen indien de schemabeheerder na terugkoppeling van het voorlopig oordeel aan de schemabeheerder besluit om de aanvraag tot goedkeuring in te trekken. De commissie beschouwt daarmee de reactie door de schemabeheerder en de reactie door stakeholders als één stap in de procedure die geheel zal worden doorlopen nadat het voorlopig oordeel aan de schemabeheerder is teruggekoppeld. Een uitzondering hierop vormt de toetsing van metaschema's, waar de commissie een aantal stappen aan de procedure heeft toegevoegd, waar de reactie door de schemabeheerder in twee stappen plaatsvindt en waar de commissie de reactie door stakeholders als een separate stap beschouwt hetgeen inhoudt dat de stakeholders niet om een reactie wordt gevraagd indien de schemabeheerder besluit de aanvraag tot goedkeuring in te trekken. In bijlage V wordt de toetsing van metaschema's verder toegelicht.

De adviescommissie zal, op het moment dat ze haar advies over een certificatieschema openbaar maakt, ook een rapport over de externe inbreng plus een reactie van de adviescommissie op die inbreng publiceren. Indien gewenst kunnen stakeholders die inbreng hebben geleverd in deze rapportage anoniem blijven.

Eindoordeel door de commissie en advies aan de minister (4 weken)

Nadat de schemabeheerder alle aanvullende informatie voor het eindoordeel heeft aangeleverd wordt deze door de commissie beoordeeld, daarbij de inbreng van stakeholders in overweging nemende. Indien nodig doet de commissie nader onderzoek⁴. Vervolgens komt de commissie met een eindoordeel over het schema. In dit eindoordeel staat voor alle afzonderlijke wettelijke duurzaamheidseisen beschreven in hoeverre het schema de betreffende eisen dekt. Daarnaast geeft de commissie aan voor welke biomassacategorieën het schema gebruikt kan worden.

De schemabeheerder kan hierop besluiten het schema terug te trekken uit de toetsingsprocedure. In dat geval zal het resultaat van de toetsing niet openbaar gemaakt worden. De adviescommissie zal bekend maken dat het schema is teruggetrokken.

De adviescommissie stuurt het advies met een begeleidende brief aan de minister van EZK. In de begeleidende brief kan de adviescommissie reageren op het commentaar van stakeholders op het voorlopig oordeel.

Het advies wordt publiek gemaakt op de website van de adviescommissie nadat de minister een besluit over de aanvraag tot goedkeuring van het certificatieschema publiek heeft gemaakt.

⁴: Wanneer de aangeboden informatie onvoldoende is om tot een goed oordeel te komen kan de commissie aanvullende informatie halen door bijvoorbeeld experts om commentaar te vragen of door een veldonderzoek. Een veldonderzoek wordt niet gefaciliteerd door de schemabeheerder om de onafhankelijkheid te garanderen.

3 Toetsingsmethode en betekenis voor SDE+

3.1 Principes, duurzaamheidseisen en toelichting

De duurzaamheidseisen bestaan uit principes die zijn uitgewerkt in onderliggende duurzaamheidseisen. In de principes staan de essentiële regels of uitgangspunten die samen de duurzaamheid en de borging definiëren. In de duurzaamheidseisen staat op welke wijze beoordeeld kan worden of aan een principe wordt voldaan. Waar nodig worden duurzaamheidseisen verduidelijkt met een toelichting.

In bijlage I zijn de principes, duurzaamheidseisen en beheerseisen vermeld, alsmede de vereisten aan de Risk Based Approach. Deze duurzaamheids- en beheerseisen en vereisten aan de Risk Based Approach zijn een uitgangspunt voor de commissie: de commissie zal haar toetsingen tegen de in bijlage I genoemde duurzaamheids- en beheerseisen en vereisten uitvoeren. In bijlage II staat vermeld wat de eerste schakel in de handelsketen is waar de duurzaamheid van de biomassa dient te worden aangetoond. In bijlage III staan definities die van toepassing zijn op de duurzaamheids- en beheerseisen, en in bijlage IV is voor enkele duurzaamheidseisen een nadere toelichting opgenomen.

3.2 Toetsing aan bij aanvraag ingezonden schemadocumenten

De commissie toetst het certificatieschema uitgaande van de bij de aanvraag tot goedkeuring meegezonden schemadocumenten. Dit betekent dat:

- schemadocumenten die niet bij de aanvraag zijn bijgevoegd niet zullen worden meegenomen in de toetsing; en dat
- wijzigingen in schemadocumenten die zijn doorgevoerd nadat de aanvraag tot goedkeuring is ingestuurd alleen worden meegenomen in de toetsing als de schemabeheerder de commissie hierom verzoekt. In dat geval zijn de bepalingen in paragraaf 2.3 van toepassing.

Het advies van de commissie voor (al dan niet) goedkeuring van het certificatieschema heeft betrekking op de bij de aanvraag tot goedkeuring meegezonden schemadocumenten. Als de schemabeheerder schemadocumenten wijzigt dan dient hij dit bij RVO te melden. RVO zal vervolgens nagaan of de goedkeuring ook geldt voor de gewijzigde schemadocumenten, zie voor verdere details hoofdstuk 4.

3.3 Oordeel van de adviescommissie per duurzaamheidseis

Onderdeel van het advies van de adviescommissie aan de minister van EZK is een oordeel per duurzaamheidseis afhankelijk van de reikwijdte van het betreffende certificatieschema. Het oordeel bestaat uit een score. In tabel 1 staan de scores die de commissie per eis kan toekennen met een toelichting.

Score	Betekenis	Toelichting
0	De betreffende duurzaamheidseis wordt niet of onvoldoende door het certificatieschema geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is nodig voor de gehele duurzaamheidseis.	
1	De duurzaamheidseis wordt gedeeltelijk door het certificatieschema geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is nodig voor die elementen die niet worden geadresseerd.	Er zijn verschillende samengestelde eisen. Duurzaamheidseis 7.4 vraagt bijvoorbeeld dat bij plantages de voorkeur wordt gegeven aan inheemse soorten én dat een deel van de plantage zich kan ontwikkelen tot natuurlijk bos. In sommige gevallen dekt het schema maar één van de twee eisen. Voor de andere is dan aanvullende verificatie nodig, of een ander goedgekeurd schema dat deze andere eis dekt.
2	De duurzaamheidseis wordt grotendeels door het certificatieschema geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is niet nodig.	
3	De duurzaamheidseis wordt volledig door het certificatieschema geadresseerd.	
n.a.	De duurzaamheidseis is <i>niet van toepassing</i> voor dit certificatieschema (in dit land). Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema niet nodig.	Niet elk certificatieschema biedt bijvoorbeeld de mogelijkheid voor groepscertificering, de criteria voor groepscertificering zijn dan niet van toepassing.
c.o.	De duurzaamheidseis wordt niet door het certificatieschema, maar op <i>andere wijze geadresseerd</i> , bijvoorbeeld door lokale of nationale wetgeving. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema niet nodig.	Veel nationale certificatieschema's hebben bepaalde eisen niet opgenomen als deze al door nationale of lokale wetgeving worden gedekt. Dit geldt bijvoorbeeld voor duurzaamheidseis 8.7 over chemicaliën. Het is hierbij wel belangrijk dat een land goed scoort op de Corruption Perception Index, zodat de handhaving en naleving van wetgeving goed geregeld is.
?	Onduidelijk of de duurzaamheidseis door het certificatieschema wordt geadresseerd. Aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema is nodig.	Onderdeel van de toetsingsprocedure is het verkrijgen van externe inbreng door stakeholders. Via haar website ontvangt de adviescommissie informatie over de praktijk. Soms is het niet mogelijk te verifiëren (binnen de gestelde termijn) of er sprake is van misstanden in de praktijk of niet. In dat geval kan de adviescommissie een vraagteken scoren en is aanvullende verificatie of een ander goedgekeurd certificatieschema noodzakelijk.

Tabel 1: door de adviescommissie gehanteerde scores bij het eindoordeel met een toelichting

3.4 De reikwijdte van het certificatieschema

In de regeling staat in bijlage D welke duurzaamheidseisen gelden voor verschillende biomassacategorieën. De onderstaande tabel 2 is integraal overgenomen uit de wettelijke regeling:

Duurzaamheidseisen	Broeikasgas-emissie	Bodem-beheer	Koolstof en verandering landgebruik	Duurzaam bosbeheer	Handelsketen-systeem
Categorie vaste biomassa					
1. Houtige biomassa uit bosbeheereenheden	1.1		3.1-3.3, 4.1-4.3, 5.1	6.1-6.3, 7.1-7.5, 8.1-8.8, 9.1-9.2, 10.1-10.5, 11.1-11.2	12.1-12.6, 13.1-13.3
2. Houtige biomassa uit bosbeheereenheden kleiner dan 500 ha	1.1		3.1-3.3, 4.1-4.3	6.1-6.3, 7.1-7.5, 8.1-8.8, 9.1-9.2, 10.1-10.5, 11.1-11.2	12.1-12.6, 13.1-13.3
3. Reststromen uit natuur- en landschapsbeheer	1.1	2.1			12.1-12.6, 13.1-13.3
4. Agrarische reststromen	1.1	2.1			12.1-12.6, 13.1-13.3
5. Biogene rest- en afvalstromen	1.1				12.1-12.6, 13.1-13.3

Tabel 2: Biomassacategorieën met de daarop van toepassing zijnde (in bijlage I vermelde) duurzaamheidseisen

In het advies geeft de commissie per biomassacategorie aan welke duurzaamheidseisen in welke mate gedekt zijn. Bij houtige biomassa uit kleine bosbeheereenheden (categorie 2) geeft de commissie aan of het certificaat ook voor het aantonen op regioniveau met een *risk based approach* gebruikt kan worden.

3.5 Betekenis voor de toekenning van SDE+ subsidie

De Minister van Economische Zaken en Klimaat besluit – nadat hij het advies van de adviescommissie duurzaamheid vaste biomassa voor energietoepassingen heeft ontvangen – over goedkeuring van het certificatieschema. Daarbij besluit de minister voor welke duurzaamheidseisen en voor welke biomassa categorieën het schema wordt goedgekeurd. Dit besluit wordt in de Staatscourant openbaar gemaakt. Deze informatie (naam certificatieschema plus de duurzaamheidseisen en de categorieën biomassa waarvoor de goedkeuring geldt) wordt ook op de website van RVO gepubliceerd.

Deze goedkeuringen gelden voor onbepaalde tijd. Daarbij is van belang hoe met wijzigingen van goedgekeurde schemadocumenten wordt omgegaan, zie hoofdstuk 4.

Vervolgens kunnen bedrijven met een SDE+ beschikking waarin als voorwaarde is gesteld dat aantoonbaar aan de duurzaamheidseisen wordt voldaan, deze certificatieschema's gebruiken om de duurzaamheid van biomassa aan te tonen en daarmee SDE+ subsidie ontvangen. Mogelijk zijn certificatieschema's niet voor alle duurzaamheidseisen goedgekeurd, in dat geval moeten meerdere schema's worden gebruikt en/of moet het voldoen aan de additionele, niet door certificatieschema's afgedekte duurzaamheidseisen worden aangetoond middels verificatie op basis van het verificatieprotocol.

In 2017 en begin 2018 geldt een overgangsregime dat is omschreven in het besluit conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen. Hierin speelt het ["verificatieprotocol, versie voor de overgangsregeling"](#) een belangrijke rol.

4 Procedure wijzigingen in goedgekeurde schemadocumenten

Dit hoofdstuk heeft betrekking op certificatieschema's die al (gedeeltelijk) zijn goedgekeurd en waarin wijzigingen worden aangebracht.

Met "goedgekeurd" wordt in dit hoofdstuk bedoeld dat – nadat een certificatieschema een aanvraag tot goedkeuring heeft ingediend bij RVO – het certificatieschema via een besluit van de minister van EZK geheel of gedeeltelijk is goedgekeurd. In het besluit van de minister is aangegeven voor welke categorieën biomassa en voor welke duurzaamheidseisen het schema is goedgekeurd.

Het besluit *conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen* biedt de minister in artikel 10.1 drie opties nadat hij een aanvraag tot goedkeuring van een schemabeheerder heeft ontvangen. De minister kan dan goedkeuring verlenen aan:

- a. een certificatieschema of een deel daarvan, of
- b. een nieuwe versie van een certificatieschema of deel daarvan, of
- c. een nieuwe versie van het deel van een certificatieschema waarvoor goedkeuring is verleend.

Optie a. heeft betrekking op de initiële goedkeuring na een eerste aanvraag tot goedkeuring. De opties b en c betreffen besluiten tot uitbreiding of wijziging van een goedkeuring en zullen in de twee onderstaande paragrafen verder worden beschreven.

4.1 Goedkeuring van een nieuwe versie van een certificatieschema of een deel daarvan

Dit is een aanvraag voor een uitbreiding of aanpassing van het schema (leidend tot een nieuwe versie van het schema) voor goedkeuring van duurzaamheidseisen en/of de risk based approach waarvoor het schema nog niet is goedgekeurd. Dergelijke aanvragen zullen op dezelfde wijze worden behandeld als aanvragen onder optie a. Dit houdt in dat een schemabeheerder bij RVO aangeeft een aanvraag te willen doen voor de uitbreiding van de scope van het certificatieschema, onder vermelding van de betreffende categorieën en eisen waarop de aanvraag betrekking heeft. RVO stuurt de schemabeheerder de formulieren toe waarmee de formele aanvraag kan worden ingediend. Na het ontvangen van deze aanvraag beoordeelt RVO de formulieren op compleetheid, waarna de minister van EZK de adviescommissie om advies kan vragen.

4.2 Goedkeuring van een nieuwe versie van het deel van een certificatieschema waarvoor goedkeuring is verleend

Dit is een aanvraag voor aanpassingen aan schemadocumenten binnen de scope van de eerder verleende goedkeuring van het schema. Bij een dergelijke aanvraag zijn er twee mogelijkheden:

- i. de wijziging heeft geen effect op de huidige goedkeuring;
- ii. de wijziging leidt tot een aanpassing van de huidige goedkeuring.

Een schemabeheerder meldt zich bij RVO wanneer er wijzigingen plaatsvinden in het goedgekeurde schema. RVO stuurt een formulier waarmee de schemabeheerder kan aangeven wat de wijzigingen zijn en wat het effect is op de goedkeuring (conform artikel 12.3 uit het bovengenoemde besluit). RVO beoordeelt of het effect van de aanpassing zodanig is dat de commissie om advies moet worden gevraagd. Wanneer geen advies nodig is worden de aanpassingen direct door RVO verwerkt in een nieuwe beschikking voor het schema. Wanneer wel advies nodig is dan geldt dezelfde procedure zoals voor optie b beschreven in paragraaf 4.1.

4.3 Advies van de commissie over wijzigingen in goedgekeurde schemadocumenten

De adviescommissie beoordeelt een wijziging van een certificatieschema zoals beschreven in paragraaf 4.1 volgens dezelfde procedure (hoofdstuk 2) als voor de beoordeling van een nieuwe aanvraag tot goedkeuring. Hierbij geldt dat:

- De commissie meerdere aanvragen tot goedkeuring tegelijk kan behandelen (bijvoorbeeld een initiële aanvraag tot goedkeuring plus een uitbreidingsaanvraag, of bijvoorbeeld twee uitbreidingsaanvragen). Daarbij gelden de restricties zoals genoemd in de twee laatste alinea's van paragraaf 2.3.
- De commissie zal nagaan of de schemabeheerder zich aan de eigen procedures voor het aanpassen van het schema (onderdeel van de beheerseisen) heeft gehouden, en kan daarop adviseren een aanvraag geheel of gedeeltelijk af te keuren.

De adviescommissie bepaalt na het ontvangen van een adviesaanvraag over een wijziging van een certificatieschema volgens paragraaf 4.2 welke procedure zij zal volgen, en informeert daarover de aanvrager per mail en externen via een nieuwsbericht. Wanneer de wijzigingen in het schema beperkt zijn, dan kan de commissie besluiten om geen externe inbreng te vragen. De commissie zal een korte motivering van dit besluit opnemen in de genoemde mail en in het genoemde nieuwsbericht.

Bijlage I (normatief): Principes, duurzaamheidseisen, beheerseisen en vereisten aan de risk based approach

Principes (P) en duurzaamheidseisen (genummerd)

	<i>Eis voor broeikasgasemissie</i>
P1	Het gebruik van biomassa leidt tot een substantiële reductie van de uitstoot van broeikasgassen, berekend over de gehele keten, in vergelijking met het gebruik van fossiele brandstoffen
1.1	De berekende reductie van CO ₂ eq uitstoot is gemiddeld over een jaar minimaal 70% ten opzichte van de EU-referentiewaarde. De gemiddelde uitstoot van CO ₂ eq bedraagt maximaal 56 g CO ₂ eq/MJ voor elektriciteit en 24 g CO ₂ eq/MJ voor warmte. Geen enkele levering van biomassa leidt tot een uitstoot boven de waarde van 74 g CO ₂ eq/MJ voor elektriciteit en 32 g CO ₂ eq/MJ voor warmte. De berekende maximale CO ₂ eq-uitstoot is gebaseerd op de meest recente publicatie van de Europese Commissie betreffende duurzaamheidscriteria voor biomassa en verstrekte referentiewaarden voor fossiele brandstoffen.
	<i>Eis voor bodembeheer bij reststromen uit natuur- en landschapsbeheer en agrarische reststromen</i>
P2	De kwaliteit van de bodem wordt in stand gehouden en waar mogelijk versterkt
2.1	De beste werkwijzen worden toegepast voor de instandhouding of verbetering van de bodem en de bodemkwaliteit met het oog op de productie of de beheerdoelstellingen zoals deze zijn vastgelegd in een beheerplan.
	<i>Eisen voor koolstof en verandering in landgebruik</i>
P3	Productie van ruwe biomassa leidt niet tot de vernietiging van koolstofreservoirs
3.1	Biomassa is niet afkomstig van structureel gedraineerd land dat op 1 januari 2008 veengebied was, tenzij kan worden aangetoond dat de teelt en het oogsten van deze grondstoffen geen ontwatering van een voorheen niet-ontwaterde bodem met zich meebrengen.
3.2	Biomassa is niet afkomstig van land dat na 1 januari 2008 is geconverteerd van wetlands naar andere of drogere ecosystemen.
3.3	Biomassa is niet afkomstig van houtplantages die na 31 december 1997 zijn aangelegd door middel van conversie van natuurlijke bossen, tenzij de bosbeheerder niet direct of indirect verantwoordelijk is voor de conversie. Biomassa afkomstig van houtplantages die na 1997 zijn aangelegd door middel van conversie van gedegradeerde natuurlijke bossen, of op gedegradeerde gronden is vrijgesteld van deze eis indien dit ecologisch en economisch verantwoord is en indien de bosbeheerder niet direct of indirect verantwoordelijk is voor de degradatie.
P4	Gebruik van biomassa leidt niet tot het ontstaan van een langlopende koolstofschuld
4.1	De bosbeheereenheid waaruit het hout afkomstig is, wordt beheerd met het oog op het op lange termijn of middellange termijn behouden of vergroten van koolstofvoorraden.
4.2	Biomassa is niet afkomstig van boomstronken tenzij de stronken al om een andere reden dan de hout- of biomassaproductie zijn verwijderd.
4.3	Gemiddeld minder dan de helft van het volume van de jaarlijkse rondhoutproductie uit bossen wordt gebruikt als biomassa voor energieopwekking. Rondhout afkomstig uit dunningen of uit productiebossen met een rotatietijd van 40 jaar of minder is vrijgesteld van deze eis.
P5	Biomassaproductie leidt niet tot indirecte verandering van landgebruik (Indirect Land Use Change (ILUC))
5.1	Bij biomassa die afkomstig is van energieteeltsystemen die na 1 januari 2008 zijn aangelegd, is aangetoond dat er sprake is van een laag risico van indirecte verandering van landgebruik. Biomassa uit bosbeheereenheden kleiner dan 500 hectare is vrijgesteld van deze eis.
	<i>Eisen voor duurzaam bosbeheer</i>
P6	Relevante internationale, nationale, regionale en lokale wet- en regelgeving wordt nageleefd

6.1	De bosbeheerder heeft het juridisch gebruiksrecht van het bos.
6.2	De bosbeheerder voldoet aan alle verplichtingen tot het betalen van belastingen en royalty's.
6.3	Anticorruptiewetgeving wordt nageleefd. Bij gebrek aan anticorruptie wetgeving treft de bosbeheerder andere anticorruptiemaatregelen die in verhouding staan tot de schaal en intensiteit van de beheeractiviteiten en het risico op corruptie.
P7	Biodiversiteit wordt in stand gehouden en waar mogelijk versterkt
7.1	Terreinen met een hoge beschermingswaarde en representatieve gebieden van bostypen die binnen de bosbeheereenheid voorkomen, zijn in kaart gebracht, geïnventariseerd, worden beschermd en zo mogelijk versterkt. De terreinen kunnen één of meer van de volgende waarden omvatten: diversiteit aan soorten, ecosystemen en habitats, ecosysteemdiensten, ecosystemen op landschapsniveau en culturele waarden.
7.2	Er zijn maatregelen getroffen voor de bescherming van beschermde en bedreigde planten- en diersoorten en indien van toepassing voor de versterking van de populatie en hun habitat.
7.3	Conversie van bossen binnen de bosbeheereenheid naar andere vormen van grondgebruik, met inbegrip van houtplantages, is niet toegestaan, tenzij deze: <ul style="list-style-type: none"> - betrekking heeft op een geringe oppervlakte niet groter dan 5% van de oppervlakte van die bosbeheereenheid op de peildatum 1 januari 2008, en - leidt tot duidelijke langetermijnvoordelen voor natuurbehoud, en - geen schade toebrengt aan of bedreiging vormt voor terreinen met een hoge beschermingswaarde.
7.4	In het geval van houtplantages bestaat een voorkeur voor inheemse soorten. Een relevant gedeelte van het areaal van de houtplantage moet zich opnieuw kunnen ontwikkelen tot natuurlijk bos.
7.5	De exploitatie van andere bosproducten dan hout, inclusief de producten van jacht en visserij, wordt gereguleerd, gemonitord en gecontroleerd, om de instandhouding van de biodiversiteit binnen de bossen te waarborgen.
P8	De reguleringsfunctie en de kwaliteit, gezondheid en vitaliteit van het bos worden in stand gehouden en waar mogelijk versterkt
8.1	De bodemkwaliteit van de bosbeheereenheid wordt in stand gehouden en zo nodig verbeterd, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar kusten, rivieroever, erosiegevoelige gedeeltes en hellingen.
8.2	De waterbalans en -kwaliteit van zowel grondwater als oppervlaktewater in de bosbeheereenheid, alsook benedenstrooms buiten de bosbeheereenheid, wordt minimaal behouden en waar nodig verbeterd.
8.3	Belangrijke ecologische cycli, inclusief koolstof- en nutriëntenkringlopen, die in de bosbeheereenheid voorkomen, blijven behouden.
8.4	Onnodige schade aan het ecosysteem wordt voorkomen door toepassing van <i>reduced impact logging</i> en voor de omstandigheden meest geschikte methoden en technieken voor wegebouw.
8.5	Indien branden worden gebruikt voor het bereiken van beheerdoelstellingen, zoals regeneratie van specifieke boomsoorten, zijn er adequate veiligheidsmaatregelen getroffen.
8.6	Het bosbeheer is gericht op het voorkomen en beheersen van ziekten en plagen voor zover deze een bedreiging vormen voor het natuurlijk kapitaal.
8.7	Het gebruik van chemicaliën is slechts toegestaan indien maximaal gebruik van ecologische processen en duurzame alternatieven ontoereikend blijkt. Het gebruik van pesticiden die door de Wereldgezondheidsorganisatie geclassificeerd zijn als type 1A en 1B en van gechlorideerde koolwaterstoffen is niet toegestaan.
8.8	Het ontstaan van anorganisch afval en zwerfvuil wordt voorkomen dan wel verzameld, op de aangegeven plaatsen opgeslagen en op een milieuverantwoorde wijze afgevoerd.
P9	De productiecapaciteit van hout en relevante andere bosproducten dan hout wordt in stand gehouden om de toekomst van de bossen te waarborgen
9.1	De productiecapaciteit van ieder bostype binnen de bosbeheereenheid wordt in stand gehouden.
9.2	De bosbeheereenheid wordt adequaat beschermd tegen illegale exploitatie van hout en niet-houtige bosproducten, inclusief de producten van jacht en visserij, illegale vestiging van nederzettingen, illegaal landgebruik, illegaal gestichte branden en overige illegale activiteiten.
P10	Duurzaam bosbeheer wordt gerealiseerd op basis van een beheersysteem

10.1	Het bosbeheer is gericht op realisatie van de doelstellingen die in een plan voor het bosbeheer zijn vastgelegd en omvat de cyclus van inventarisatie en analyse, planning, uitvoering, monitoring, evaluatie en bijstelling.
10.2	Er is een plan voor bosbeheer dat minimaal bestaat uit: <ul style="list-style-type: none"> - een beschrijving van de huidige staat van de bosbeheereenheid; - langetermijndoelstellingen gericht op de ecologische functies van de bosbeheereenheid; - de jaarlijks toelaatbare kap per bostype en, indien van toepassing, de jaarlijks toelaatbare exploitatie van andere bosproducten dan hout, berekend op basis van betrouwbare en actuele gegevens; - een begroting voor de uitvoering van het plan voor bosbeheer.
10.3	Essentiële elementen voor het bosbeheer zijn op kaarten aangegeven.
10.4	De uitvoering van het plan voor het bosbeheer wordt periodiek gemonitord en de ecologische effecten van het bosbeheer worden geëvalueerd.
10.5	Het bosbeheer wordt uitgevoerd door vakbekwame medewerkers en boswerkers. De vakbekwaamheid en kennis worden op peil gehouden door middel van adequate periodieke scholing.
P11	Beheer in groep- of regioverband biedt voldoende waarborgen voor duurzaam bosbeheer
11.1	Een groep of regioverband staat onder leiding en toezicht van een zelfstandige juridische entiteit.
11.2	Een groep of regioverband voldoet aan de eisen voor duurzaam bosbeheer. Bovendien voldoet het bosbeheer van ieder lid van een groep of regioverband aan deze eisen voor zover deze van toepassing zijn op het beheer van dat bos.
	<i>Eisen voor het handelsketensysteem</i>
P12	Er is een handelsketensysteem voor de biomassa van de eerste schakel in de keten tot aan de energieproducent dat voorziet in een koppeling tussen de bron en het materiaal in het product of de productlijn, en waarvan de broeikasgasuitstootgegevens van iedere afzonderlijke schakel bekend zijn
12.1	Iedere schakel in het handelsketensysteem is eindverantwoordelijk en beschikt over een kwaliteitsmanagementsysteem dat waarborgt dat aan de eisen van het handelsketensysteem wordt voldaan.
12.2	Iedere schakel in het handelsketensysteem beschikt over de voor haar organisatie relevante broeikasgasuitstootgegevens die verkregen zijn volgens een methodiek, gebaseerd op de meest recente publicatie van de Europese Commissie betreffende duurzaamheidseisen voor biomassa en verstrekte referentiewaarden voor fossiele brandstoffen.
12.3	Iedere schakel in het handelsketensysteem bewaart gedurende minimaal vijf jaar alle documentatie die nodig is om aan te tonen dat aan de toepasselijke duurzaamheidseisen is voldaan.
12.4	Iedere schakel in het handelsketensysteem registreert per inkomende en uitgaande levering biomassa de hoeveelheden en de op grond van deze regeling vereiste duurzaamheidsinformatie.
12.5	Bij het mengen en splitsen van leveringen met verschillende duurzaamheidseigenschappen in het handelsketensysteem maakt een schakel gebruik van een massabalans. Bij het mengen geldt: <ul style="list-style-type: none"> - de methode wordt ten minste op het niveau van een locatie toegepast; - de organisatie definieert de periode met een maximum van een jaar, waarover de ingaande en uitgaande leveringen worden gemeten en maakt deze kenbaar; - alle duurzaamheidseigenschappen van een uitgaand mengsel kunnen naar aard en hoeveelheid herleid worden tot die van de ingaande leveringen, rekening houdend met de van toepassing zijnde conversiefactoren.
12.6	Leveringen uit de categorieën 1 en 2 die louter voldoen aan de eisen 1.1, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 7.1, en 7.3 worden bij het mengen met andere leveringen op de massabalans als gecontroleerde biomassa onderscheiden. Voor gecontroleerde biomassa is de biomassaproduct de eerste schakel van de handelsketen en is de bron de bosbeheereenheid of een gedefinieerd aanvoergebied.
P13	Bij een groepsmanagementsysteem voor het handelsketensysteem voldoet de groep als geheel aan dezelfde eisen als de eisen die aan afzonderlijke bedrijven gesteld worden

13.1	Een groep staat onder leiding van een juridische entiteit die verantwoordelijk is voor de groep als geheel. De entiteit beschikt over een managementsysteem alsmede over technische en menselijke hulpmiddelen waarmee het aantal deelnemende locaties binnen de reikwijdte van het systeem wordt aangestuurd. De entiteit voert jaarlijks een audit uit bij een deel van de aangesloten groepsleden.
13.2	De groep werkt conform de eisen 12.1 tot en met 12.6. Daarnaast voldoet ieder groepslid aan deze eisen voor zover deze op de werkzaamheden van dat lid van toepassing zijn.
13.3	De groepsleiding beschikt over een registratiesysteem waarin worden opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> - namen en adressen van de groepsleden; - een verklaring van ieder lid waarin het lid verklaart te voldoen aan de eisen van het handelsketensysteem; - de inkomende en uitgaande leveringen van elk van de afzonderlijke groepsleden.

Beheerseisen

1. Er is een breed gedragen behoefte aan het schema en aan een conformiteitsbeoordeling die op grond van het schema wordt verricht.
2. De totstandkoming van het schema is transparant en de deelname aan de totstandkoming van het schema staat open voor eenieder.
3. De werkwijzen in verband met de totstandkoming van het schema zijn vastgelegd en betreffen ten minste de aan de totstandkoming deelnemende partijen en de wijze waarop besluiten over de totstandkoming worden genomen.
4. Bij de totstandkoming en het beheer van het schema wordt aantoonbaar deskundigheid ingebracht ten aanzien van de duurzaamheidseisen waarop het schema betrekking heeft.
5. Het schema is openbaar of is onder eerlijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden toegankelijk.
6. De schemabeheerder behoudt het gebruik van het schema voor aan de conformiteitsbeoordelingsinstantie waarmee een overeenkomst is afgesloten, tenzij de schemabeheerder de enige conformiteitsbeoordelaar is.
7. De schemabeheerder heeft effectieve procedures geïmplementeerd voor de behandeling van klachten en beroepen. Beroepen worden behandeld door personen die niet direct betrokken zijn bij het ontwikkelen en het beheren van het document.
8. De schemabeheerder beschikt over een systeem van versiebeheer van het schema.

Vereisten aan de Risk Based Approach

De commissie gebruikt voor het toetsen van een schema met een risk based approach de methode en de vijf processtappen uit hoofdstuk 8 van het verificatieprotocol. Deze 5 stappen zijn hieronder gekopieerd.

8.1 Bepaling van regio's

De biomassaproductent identificeert één of meer homogene gebieden (regio's) om biomassa uit te betrekken. Deze regio's kunnen zowel op geografische schaal (bijv. staten, districten, provincies) als op functionele schaal (bostype, eigendom, reikwijdte van het beheer, type/kwaliteit van het bos) worden bepaald. In ieder geval spelen een uniforme wet- en regelgeving en de in hoofdstuk 6 genoemde eisen voor duurzaam bosbeheer een sleutelrol bij het bepalen van de homogeniteit van een regio.

De grenzen van een gebied worden duidelijk vastgelegd op kaarten en in andere relevante documentatie. Grenzen kunnen worden omschreven als een verwijzing naar bestaande administratieve of natuurlijke scheidingen, terwijl functionele grenzen kunnen verwijzen naar kenmerken die bepalend zijn voor het landgebruik, bijvoorbeeld plantages vs. natuurlijke bossen.

8.2 Informatie verzamelen

De biomassaproductent verzamelt specifieke informatie die van belang is voor het uitvoeren van een risicoanalyse met betrekking tot de eisen inzake duurzaam bosbeheer.

8.2.1 Documenten

Het verzamelen van relevante documenten, zoals wet- en regelgeving, overheidsstatistieken, rapporten van ngo's, studies van experts en kaarten, is een onderdeel van het verzamelen van informatie. De biomassaproductent beoordeelt de informatie op relevantie en betrouwbaarheid op basis van objectieve criteria zoals publicatiedatum, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de bron (wetenschappelijke instellingen, internationale instanties, ngo's en overheidsinstellingen), methodologie etc.

Gegevensbronnen worden geregistreerd, zodat ze door de conformiteitsbeoordelingsinstantie en andere externe partijen geverifieerd kunnen worden.

8.2.2 Raadpleging van stakeholders en deskundigen

Belangrijke bronnen van informatie voor de risicobeoordeling zijn stakeholders en deskundigen. Een stakeholder is een persoon of groep die belang heeft bij een beslissing of activiteit (bijv. houtkap, bosbeheer) van een organisatie (in dit geval de biomassaproductent of bosbeheereenheid). Voorbeelden van stakeholders zijn ngo's, de plaatselijke bevolking of gemeenschappen, werknemers of vakbonden, de (lokale) overheid, (samenwerkingsverbanden van) ondernemingen of brancheorganisaties en aannemers. Als onderdeel van het verzamelen van informatie dient de biomassaproductent effectieve procedures vast te stellen en te implementeren voor het betrekken van stakeholders voor de bepaalde regio('s) en relevante eisen voor duurzaam bosbeheer waarbij zeker wordt gesteld dat rechten en zienswijzen van deze stakeholders met betrekking tot hun belangen in beschouwing zijn genomen bij het beoordelen van de risico's.

De procedures omvatten tenminste:

- Verantwoordelijkheden voor het proces van de stakeholderconsultatie;
- Beschrijving van de verschillende stappen van het consultatieproces;
- Identificatie van de te betrekken stakeholders;
- Een proactieve benadering van stakeholders met voldoende tijd voor stakeholders om te reageren (minimaal een maand);
- Waar specialistische kennis nodig is, worden gekwalificeerde onafhankelijke deskundigen geraadpleegd.

De biomassaproductent bewaart verslagen met de bijdragen en commentaren van stakeholders en experts, inclusief de reacties en de genomen maatregelen hierop. De biomassaproductent maakt de resultaten van de op risico gebaseerde werkwijze (risicobeoordeling en genomen mitigerende maatregelen) openbaar toegankelijk als onderdeel van de stakeholderconsultatie.

8.3 Risicobeoordeling

8.3.1 Methoden voor een risicobeoordeling

De biomassaproductent voert voor iedere geïdentificeerde regio (stap 1) een risicobeoordeling uit op basis van de verzamelde informatie (stap 2).

Het risico van niet-naleving wordt voor elk criterium uit hoofdstuk 6 voor duurzaam bosbeheer beoordeeld met gebruikmaking van adequate methoden voor risicoanalyse. Waar mogelijk wordt

gebruikgemaakt van de onderliggende indicatoren in dit protocol voor de onderbouwing. Wanneer indicatoren niet geschikt zijn voor een risicobeoordeling op regionaal niveau (bijvoorbeeld doordat indicatoren specifiek gericht zijn op het niveau van een bosbeheereenheid) zijn andere verificatiemiddelen toegestaan, mits dit goed wordt onderbouwd door de biomassaproductent bij de beoordeling door de conformiteitsbeoordelingsinstantie.

De biomassaproductent toont aan, door middel van een lijst met de kwalificaties van de betrokken personen, dat de personen die risicoanalyses uitvoeren kundig zijn (door training en ervaring) in het uitvoeren van risicoanalyses die toegesneden zijn op de complexiteit van de beoordeelde processen en informatie, en het te beoordelen land/de te beoordelen regio. Een collegiale toets door experts biedt een extra garantie voor de kwaliteit van de risicobeoordeling.

8.3.2 Risicobeoordeling

Het risico van niet-naleving voor elk criterium inzake duurzaam bosbeheer wordt uitgedrukt als “gespecificeerd risico” of “laag risico” op basis van de geanalyseerde informatie en de indicatoren opgenomen in dit protocol. Voor elk criterium inzake duurzaam bosbeheer wordt de motivering van de beoordeling vermeld op basis van de gebruikte bronnen. Van een “laag risico” is sprake wanneer er duidelijke aanwijzingen zijn dat de kans op het niet naleven van het betreffende duurzaamheids criterium in combinatie met het gevolg klein is en er geen informatie uit de risicoanalyse naar voren is gekomen die leidt tot de toewijzing van een “gespecificeerd risico”. Van een “gespecificeerd risico” is sprake wanneer er onvoldoende informatie beschikbaar is bij de risicobeoordeling om aan te tonen dat een risico laag is of wanneer de mitigerende maatregelen onvoldoende effect hebben op het reduceren van de kans of het gevolg van gespecificeerde risico's. Bij twijfel wordt altijd het voorzichtigheidsbeginsel gehanteerd.

8.4 Risicomitigatie en maatregelen

Voor een regio waar het risico op het niet naleven van criteria van duurzaam bosbeheer als “gespecificeerd risico” worden aangeduid, moeten mitigerende maatregelen worden vastgesteld om het risico te verminderen tot een “laag risico”. Mitigerende maatregelen kunnen (bij het ontbreken van voldoende informatie) bestaan uit het verzamelen van aanvullende informatie (bijv. door verificatie ter plaatse door de biomassaproductent), het verminderen van de regiogrootte door risicogebieden uit te sluiten of andere passende maatregelen. Indien het risico van niet-naleving van een of meer criteria van duurzaam bosbeheer ook na de mitigerende maatregelen een “gespecificeerd risico” blijft, kan uit die regio afkomstige biomassa niet als duurzaam worden geclassificeerd.

8.5 Monitoring van de risicobeoordeling

De biomassaproductent voert ten minste eenmaal per jaar een review uit van de risicobeoordeling en de mitigerende maatregelen, en steeds wanneer relevante ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de regio waaruit biomassa wordt betrokken en/of relevante veranderingen optreden in de verzamelde informatie voor een regio of criterium.

Bijlage II (normatief): Eerste schakel in de handelsketen

De onderstaande tabel, die per categorie biomassa aangeeft wat de bron is van de biomassa en wat de eerste schakel in de handelsketen is waar de duurzaamheid dient te worden aangetoond, is overgenomen uit (Bijlage D, tabel 2, van) de regeling conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energiedoeleinden. Bijlage D van die regeling bevat ook een tabel 1 over duurzaamheidseisen per categorie biomassa, deze tabel is in paragraaf 3.4 van dit toetsingsprotocol overgenomen.

Categorie vaste biomassa	Bron	Eerste schakel handelsketensysteem
1. Houtige biomassa uit bosbeheereenheden	Bosbeheereenheid	Bosbeheerder
2. Houtige biomassa uit bosbeheereenheden kleiner dan 500 ha	Bosbeheereenheid of gedefinieerd aanvoergebied, waar de bosbeheereenheid deel van uitmaakt	Bosbeheerder of biomassa-producent
3. Reststromen uit natuur- en landschapsbeheer	Gedefinieerd aanvoergebied	Eerste inzamelpunt
4. Agrarische reststromen	Gedefinieerd aanvoergebied	Eerste inzamelpunt
5. Biogene rest- en afvalstromen	Bedrijf dat het restproduct genereert	Eerste inzamelpunt

Tabel II-1: Onderscheid tussen bron en eerste schakel in de handelsketen per categorie vaste biomassa

Bijlage III (normatief): Definities

Het besluit conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen en de regeling met dezelfde naam bevatten definities die voor de adviescommissie van belang zijn bij het toetsen van certificatieschema's aan de Nederlandse duurzaamheids- en beheerseisen. Daarom zijn deze definities in deze bijlage overgenomen

Definities uit artikel 1 “Begripsbepalingen” van het besluit conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen

accreditatie:	accreditatie als bedoeld in artikel 2, onderdeel 10, juncto artikel 3 van de verordening;
beheerseisen:	eisen vastgesteld op grond van artikel 16, derde lid, die een schemabeheerder bij het opstellen of wijzigen van een certificatieschema in acht neemt en die betrekking hebben op de wijze waarop een schema tot stand komt dan wel wordt gewijzigd;
certificatie:	conformiteitsbeoordeling, uitgevoerd door een conformiteitsbeoordelingsinstantie overeenkomstig het toepasselijke certificatieschema, resulterend in een certificaat;
certificatieschema:	document waarin beschreven staat op welke wijze en op grond waarvan de conformiteitsbeoordelingsinstantie de certificatie verricht;
conformiteitsbeoordelingsverklaring:	verklaring, afgegeven door een erkende conformiteitsbeoordelingsinstantie, dat een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de daarin gespecificeerde vaste biomassa is geproduceerd op een wijze die voldoet aan de daarop van toepassing zijnde duurzaamheidseisen die in de verklaring zijn gespecificeerd;
duurzaamheidseisen:	eisen voor vaste biomassa ten behoeve van energietoepassingen die zijn vastgesteld op grond van artikel 16, eerste lid, en die ten grondslag liggen aan het certificatieschema en het verificatieprotocol waaraan bij de werkzaamheid wordt getoetst in het belang van de bescherming van het milieu;
erkende conformiteitsbeoordelingsinstantie:	rechtspersoon die door Onze Minister van Economische Zaken is erkend voor het uitvoeren van een werkzaamheid en op basis daarvan is gerechtigd tot het afgeven van een conformiteitsbeoordelingsverklaring;
erkenning:	beschikking van Onze Minister van Economische Zaken dat een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de daarin genoemde conformiteitsbeoordelingsinstantie in staat is bij de daarin aangegeven werkzaamheden te voldoen aan de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen;
goedkeuring:	beschikking van Onze Minister van Economische Zaken waarbij wordt vastgesteld dat het daarin genoemde certificatieschema voldoet aan de beheerseisen en duurzaamheidseisen, onder

	specificatie van de categorie vaste biomassa en de duurzaamheidseisen waarop het schema betrekking heeft en bij certificatie gebruikt mag worden;
Onze Ministers:	Onze Minister van Infrastructuur en Milieu en Onze Minister van Economische Zaken;
Raad voor Accreditatie:	Raad voor Accreditatie als bedoeld in artikel 1, onderdeel e, van de Wet aanwijzing nationale accreditatie-instantie;
schemabeheerder:	rechtspersoon die op grond van eigendom, auteursrecht of overeenkomst, bevoegd is om een certificatieschema te beheren;
vaste biomassa:	biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van de landbouw, de bosbouw, de visserij- en aquacultuursector en aanverwante bedrijfstakken, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval;
verificatie:	conformiteitsbeoordeling, uitgevoerd door een conformiteitsbeoordelingsinstantie overeenkomstig het verificatieprotocol, resulterend in een verificatieverklaring;
verificatieprotocol:	normdocument voor verificatie dat op grond van artikel 13 is aangewezen, met eisen voor de wijze waarop en op grond waarvan een erkende conformiteitsbeoordelingsinstantie de verificatie verricht;
verordening:	verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 339/93 (PbEU 2008, L 218);
werkzaamheid:	certificatie of verificatie.

Definities uit bijlage A “begrippen” van de regeling conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen

andere bosproducten:	alle producten uit het bos die geen hout zijn, inclusief materialen die van bomen verkregen worden.
bedreigde planten- en diersoorten:	planten- en diersoorten die minimaal als ‘bedreigd’ geclassificeerd zijn in de mondiale rode lijst van de International Union for the Conservation of Nature (IUCN) en de richtlijnen van de IUCN voor de regionale toepassing van de rode lijst van de IUCN.
biodiversiteit:	variabiliteit van levende organismen van alle oorsprongen, waarbij de diversiteit binnen soorten, tussen soorten en van ecosystemen is inbegrepen.
biomassaproductent:	rechtspersoon die biogene grondstoffen verzamelt en verwerkt tot vaste biomassa voor de toepassing bij een energieproducent.

bos:	terrein groter dan 0,5 hectare, bezet met bomen groter dan 5 meter en een kroonbedekking van meer dan 10% of met bomen die deze grenswaarden kunnen bereiken, niet zijnde een gebied dat overwegend stedelijk of agrarisch in gebruik is.
bosbeheer:	plannen en uitvoeren van activiteiten gericht op het beheer en gebruik van bossen en andere beboste gebieden ter verwezenlijking van bepaalde doelstellingen op economisch, sociaal, cultureel of milieugebied.
bosbeheerder:	eigenaar, concessiehouder of persoon die in een andere hoedanigheid verantwoordelijk is voor het beheer en de exploitatie van een bosbeheereenheid.
bosbeheereenheid:	één of meer bospercelen die als één geheel worden beheerd.
chemicaliën:	stoffen die potentieel gevaarlijk zijn voor de gezondheid of het milieu of die materiële schade kunnen aanrichten.
duurzaam bosbeheer:	beheer en gebruik van bossen en beboste gebieden op een manier en met een intensiteit waarmee hun productiviteit, biologische diversiteit, regeneratiecapaciteit en vitaliteit behouden blijft, evenals het vermogen om nu en in de toekomst de relevante economische, ecologische en sociale functies op lokaal, nationaal en mondiaal niveau te vervullen, waarbij koolstofvoorraden op lange termijn behouden of vergroot worden en geen schade aan andere ecosystemen wordt toegebracht.
dunningen:	selectief of systematisch verwijderen van bomen uit een min of meer gelijkjarig bos met het doel de groei, waaronder de diktegroei, en de gezondheid van de resterende bomen te bevorderen.
ecologische cycli:	natuurlijke processen waarbij elementen in verschillende vormen voortdurend worden uitgewisseld tussen de verschillende compartimenten van het ecosysteem, inclusief nutriënten-, koolstof- en waterkringlopen.
ecologische functies:	functies die het bos vervult die samenhangen met ecologie, waaronder klimaatregulering, controle van erosie, bodenvorming, waterretentie, koolstofopslag, waterzuivering, bestuiving, instandhouding en ontwikkeling van biodiversiteit.
energieteeltsystemen:	teeltsystemen die specifiek zijn gericht op de productie van biomassa voor energiedoeleinden, waarbij zeer snel groeiende boomsoorten in hoge dichtheid zijn aangeplant en na een korte rotatieperiode worden geoogst.
groep- of regioverband:	juridische entiteit waarin verschillende bosbouwondernemingen in een bepaald gebied samenwerken dan wel bedrijven die samen actief zijn in een bepaald segment van het handelsketensysteem.
habitat:	de plaats of het soort gebied waar een organisme of populatie van nature voorkomt.
handelsketensysteem:	samenstel van regels, procedures en documenten op bedrijfsniveau, waarmee een koppeling gemaakt wordt tussen

	de bron van het materiaal en het punt in de keten waar een claim wordt gedaan over het materiaal.
houtplantage:	bos bestaande uit gelijkjarige bomen van één of enkele soorten, exoten of inheemse soorten, aangelegd in een gelijkmatig verband door planten of zaaien met houtproductie als doel.
jaarlijks toelaatbare kap:	het volume hout dat gemiddeld binnen een omschreven gebied gekapt mag worden, uitgedrukt in kubieke meters hout per jaar.
juridisch gebruiksrecht:	door een overheidsinstantie of wettelijk bevoegde instantie of persoon verleend recht om in een bepaald gebied bosbouwactiviteiten uit te voeren.
levering:	hoeveelheid biomassa die is ingezet voor energieproductie en waarvan de fysieke en duurzaamheidseigenschappen voor de gehele levering gelijk zijn.
massabalans:	handelsketensysteem op grond waarvan de duurzaamheidseigenschappen in boekhoudkundige zin toegewezen blijven aan de levering van biomassa, terwijl het fysiek mengen van biomassa met verschillende duurzaamheidseigenschappen is toegestaan.
natuurlijk bos:	bos dat van nature is ontstaan en zich langs natuurlijke weg heeft ontwikkeld en dat veel van de oorspronkelijke karakteristieken en kernelementen van inheemse ecosystemen bevat.
natuurlijk kapitaal:	voorraad van alle hernieuwbare en niet-hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen, zoals lucht, mineralen en plant- en diersoorten, die samen in een toevoer van diensten voorzien die de welvaart en het welzijn van mensen ondersteunen.
reduced impact logging:	oogsttechnieken en -methodes die ontwikkeld zijn om onnodige schade aan bos, milieu en te oogsten hout te voorkomen en tegelijkertijd veilige werkomstandigheden te bevorderen.
rondhout:	onbewerkt hout van de stam van een boom.
rotatietijd:	periode tussen aanleg en oogst of daaropvolgende eindkap van een bosopstand, met inachtneming van optimale lopende aanwas.
stronk:	gedeelte van een boom dat aan de wortel blijft vastzitten nadat de stam is geveld.
veengebied:	gebied met een bodem waarbij binnen de zone tot 80 cm diepte moerig materiaal voorkomt over een aaneengesloten dikte van minstens 40 cm.
wetlands:	land dat permanent of gedurende een groot gedeelte van het jaar onder water staat of verzadigd is met water.

Bijlage IV (informatief): Toelichting op de duurzaamheidseisen

De duurzaamheidseisen zijn gebaseerd op de duurzaamheidseisen die eerder waren opgenomen als subsidievoorwaarde in de Algemene uitvoeringsregeling SDE van 27 maart 2015⁵. In deze regeling was bij veel van deze duurzaamheidseisen ter verduidelijking een toelichting opgenomen. De definitieve duurzaamheidseisen die van toepassing zijn op certificatieschema's zijn eind 2017 gepubliceerd in de regeling *conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen*. Ook in deze regeling is een toelichting opgenomen waarvan enkele delen hieronder zijn gekopieerd..

Toelichting op categorieën vaste biomassa

In de regeling conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen worden de vijf categorieën biomassa als volgt omschreven:

1. *Houtige biomassa uit bosbeheereenheden*
Hieronder vallen takken, tophout, bomen en primaire residuen direct afkomstig uit bosbeheereenheden. Ook niet gebruikt hout dat van samenstelling niet is veranderd ten opzichte van hout dat in het bos groeit en waar geen vermenging, verontreiniging of vervuiling met productvreemde stoffen heeft plaatsgevonden, valt hieronder.
2. *Houtige biomassa uit bosbeheereenheden kleiner dan 500 hectare*
Hieronder vallen takken, tophout, bomen en primaire residuen direct uit bosbeheereenheden kleiner dan 500 hectare. Ook niet gebruikt hout dat van samenstelling niet is veranderd ten opzichte van hout dat in het bos groeit en waar geen vermenging, verontreiniging of vervuiling met productvreemde stoffen heeft plaatsgevonden, valt hieronder.
3. *Reststromen uit natuur- en landschapsbeheer*
Dit zijn biomassarestproducten (takken, tophout, bomen) die vrijkomen bij beheer van stedelijk groen, landschap of natuur anders dan bos gericht op het behoud, herstel of de versterking van specifieke natuurlijke, recreatieve of landschappelijke functies, alsmede biomassarestproducten die vrijkomen bij het reguliere onderhoud van openbare groengebieden en parken.
4. *Agrarische reststromen*
Dit zijn reststromen rechtstreeks afkomstig uit de landbouw. Korte rotatieteelten op akkers vallen hier niet onder tenzij het om de reststromen van die teelten gaat.
5. *Biogene rest- en afvalstromen*
Dit zijn secundaire residuen uit de agro-food en houtindustrie en tertiaire residuen zoals houtafval.

Voor biomassa uit categorie 2 geldt in de Algemene Uitvoeringsregeling SDE tijdelijk een uitzondering voor de start van het handelsketensysteem. De bosbeheereenheid of de biomassaproductent kan de eerste schakel van het handelsketensysteem zijn. Wanneer de biomassaproductent de eerste schakel is van het handelsketensysteem wordt gebruik gemaakt van een op risico gebaseerde werkwijze om aan te tonen dat aan de duurzaamheidseisen voor duurzaam bosbeheer is voldaan.

Nadere toelichting bij de afzonderlijke duurzaamheidseisen

In tabel III-1 staat voor een aantal van de eisen een nadere toelichting ter verduidelijking van de betreffende eis..

Tabel III-1. Toelichting bij de afzonderlijke duurzaamheidseisen

Eis	Toelichting bij duurzaamheidseis
1.1	De meest recente versie van de publicatie van de Europese Commissie is: State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU (SWD (2014) 259). Dit document vermeldt de volgende referentiewaarden voor fossiele brandstoffen: 186 gCO ₂ eq/MJ voor elektriciteit en 80 gCO ₂ eq /MJ voor warmte.

⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-9096.html>

2.1	Met deze eis wordt beoogd dat de teelt en oogst van biomassa niet ten koste gaat van de kwaliteit van de bodem, waaronder de bodemvruchtbaarheid. Het opstellen en uitvoeren van een beheerplan waarin de beste werkwijzen zijn opgenomen, ziet op de instandhouding of verbetering van de bodemkwaliteit.
4.1	Bewijs kan worden geleverd in de vorm van een plan voor het bosbeheer of een vergelijkbaar bewijsstuk. Dit plan beschrijft de huidige koolstofvoorraden in de bovengrondse vegetatie van de bosbeheereenheid, alsmede de gewenste ontwikkeling van de koolstofvoorraden. Dit kan ook uitgedrukt worden in termen van houtopstand of andere indicatoren om de koolstofvoorraad in te schatten (proxies). Het plan besteedt specifiek aandacht aan de beoogde oogst volumes biomassa en de invloed van deze oogst en van hergroei op de koolstofvoorraden op de (middel)lange termijn. De lengte van de (middel)lange termijn hangt onder meer af van het type bos, de groeisnelheid en het type bosbeheer.
4.2	Een andere reden om stronken te verwijderen kan bijvoorbeeld zijn de aanleg van wegen. Om te voldoen aan deze eis kan bewijs geleverd worden waaruit blijkt dat het risico op de verwerking van ruwe biomassa uit boomstronken laag is. Dit bewijs kan ook de biomassaproductent (pellet mill) aanleveren.
4.3	Het volume rondhout dat is aangeleverd bij een biomassaproductent kan worden gedeeld door het totale volume rondhout dat in het betreffende kalenderjaar is geoogst.
5.1	ILUC-risico's kunnen worden vastgesteld aan de hand van de methodologie en eisen van de LIIB-methodologie (LIIB = Low Indirect Impact Biofuels) of een gelijkwaardige methode. De methodologie wordt, indien daar aanleiding voor is, om de drie jaar geëvalueerd en aangepast als er een verbeterde methodologie beschikbaar komt. De teeltsystemen betreffen bijvoorbeeld boomsoorten zoals wilg, populier, eucalyptus, acacia, korte omlooptijd hakhout, waarbij het nieuwe hout zich ontwikkelt uit de stomp of 'stoel' die na de oogst resteert, met een typische periode tussen oogsten van 2 tot 10 jaar of systemen van korte omloop bosbouw met boomsoorten die gekapt worden na minder dan 20 jaar.
6.2	De betalingsverplichtingen betreffen niet alleen de houtkap, maar ook andere betalingsverplichtingen verband houdend met het bosbeheer.
7.1	<p>Het proces voor het identificeren, beschermen en monitoren van terreinen met een hoge beschermingswaarde kan de volgende elementen bevatten:</p> <p>A. Identificeren van terreinen met een hoge beschermingswaarde: Locaties van terreinen met een hoge beschermingswaarde worden vastgesteld. Daarbij wordt gebruik gemaakt van regionaal relevante wetenschappelijke informatie, (internationaal) erkende databases, milieueffectrapportages en informatie afkomstig van geïnteresseerde en getroffen belanghebbenden. Betrokkenheid van de plaatselijke bevolking of inheemse volken is voorwaardelijk bij het vaststellen van culturele waarden.</p> <p>B. Ontwikkelen en implementeren van maatregelen om terreinen met een hoge beschermingswaarde te beschermen: Potentiële bedreigingen van de geïdentificeerde terreinen met een hoge beschermingswaarde worden vastgesteld. Er worden effectieve maatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd om de terreinen met een hoge beschermingswaarde te beschermen en/of te versterken. Bij het ontwikkelen van de maatregelen worden getroffen belanghebbenden proactief betrokken en geïnteresseerde belanghebbenden op verzoek.</p> <p>C. Monitoring en terugkoppeling: Er is binnen het kader van het bosbeheerplan een effectief programma om de status van de terreinen met een hoge beschermingswaarde en de effectiviteit van de genomen maatregelen te monitoren. Indien nodig worden de beschermingsmaatregelen aangepast. Onderdeel van de monitoring is het proactief betrekken van getroffen belanghebbenden en het betrekken van geïnteresseerde belanghebbenden op verzoek.</p> <p>Onder de vijf genoemde hoge beschermingswaarden kan het volgende worden verstaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diversiteit aan soorten: Concentraties van biologische diversiteit waaronder inheemse soorten en zeldzame of bedreigde diersoorten die belangrijk zijn op mondiaal, regionaal of nationaal niveau. - Ecosystemen en habitats: Zeldzame of bedreigde ecosystemen, habitats of refugia. - Ecosysteemdiensten: Basale ecosysteemdiensten in kritische situaties zoals bescherming van belangrijke waterbronnen en het beheersen van erosie van kwetsbare bodems en hellingen. - Ecosystemen op landschapsniveau: Intacte boslandschappen of andere grote intacte ecosystemen, of mozaïeken van ecosystemen, op landschapsniveau die belangrijk zijn op mondiaal, regionaal of nationaal niveau omdat ze levensvatbare populaties van de grote meerderheid van de van nature voorkomende soorten bevatten in natuurlijke patronen van verspreiding en aantallen. - Culturele waarden: Terreinen of middelen van bestaan die van wereldwijde of nationale culturele, archeologische of historische betekenis zijn en/of die van fundamenteel belang zijn voor de traditionele cultuur of het geloof van de lokale bevolking of inheemse volken.
7.2	Plantensoorten omvatten tevens boomsoorten. Bij versterking van een habitat kan gedacht worden aan nestgelegenheden in dode bomen. Beschermde en bedreigde planten- en diersoorten zijn soorten die niet voor commerciële doeleinden worden geëxploiteerd.
7.3	'Duidelijke lange termijn voordelen voor natuurbehoud' betekent dat de conversie moet passen in het lange termijn bosbeheerplan en de daarbij behorende uitwerking in concrete bosbeheermaatregelen.
7.4	5% van het areaal wordt als een relevant gedeelte beschouwd.

8.1	Drempelwaarden voor maximaal toelaatbare hoogte en helling zijn relevante indicatoren voor het voorkomen van bodemerrosie.
8.2	De instandhouding en zo nodig verbetering van grond- en oppervlaktewater omvat de bescherming of het herstel van natuurlijke waterlopen, waterlichamen, oeverzones en de verbindingen daartussen.
8.3	Deze eis beoogt het voorkomen van verlaging van het grondwaterpeil op veengronden, het voorkomen van vertroebeling van stromen en maatregelen ter voorkoming van grootschalig weglekken van voedingsstoffen na houtkap.
9.1	Deze eis beoogt overexploitatie van afzonderlijke commerciële boomsoorten te voorkomen.
9.2	Adequate bescherming tegen illegale activiteiten wordt bereikt met maatregelen die bescherming bieden tegen alle vormen van illegale activiteiten en die illegale activiteiten tegengaan. Als er geen illegale activiteiten zijn, kunnen maatregelen achterwege blijven. Daar waar de bescherming de verantwoordelijkheid is van publieke organisaties of instanties kan adequate bescherming het beste worden bereikt door samenwerking met die organisaties of instanties teneinde illegale activiteiten te identificeren, rapporteren, controleren en ontmoedigen.
10.1	Met het toepassen van de managementcyclus wordt een voortdurende verbetering van het beheer beoogd ter waarborging van de langdurige instandhouding van de bossen. Bij de planning kan een milieueffectrapportage worden gebruikt om: <ul style="list-style-type: none"> - De potentiële impact op het milieu van voorgestelde projecten te evalueren, - alternatieve benaderingen te evalueren, en - passende maatregelen voor preventie, verzachting, management en monitoring te ontwikkelen en op te nemen.
10.2	Het bosbeheerplan kan duidelijke beschrijvingen (ecosystemen, soorten) en doelstellingen bevatten, met inachtneming van de ecologische functies en aspecten. Dit betekent onder meer het in kaart brengen en adresseren van ecologisch waardevolle gebieden. Beoogd wordt dat een realistische begroting de uitvoering van het plan mogelijk maakt.
10.3	Het gaat hier in ieder geval om terreinen met hoge beschermingswaarden, gebieden waar houtoogst plaatsvindt en de grenzen van de bosbeheereenheid.
10.4	Bij monitoring kan rekening worden gehouden met de schaal, intensiteit en het risico van de beheersactiviteiten. De monitoring vindt plaats om de impact op het milieu en de veranderingen in de staat van het milieu te identificeren en te beschrijven. Ecologische effecten betreffen onder meer de verandering van flora en fauna en de samenstelling van het bos.
11.1	De entiteit is verantwoordelijk voor goed bosbeheer.
11.2	Een groep kan kiezen voor een beschrijving van de status van het bos in de betreffende regio en voor de instandhouding en de groei voor de lange termijn van de koolstofvoorraden.
12.1	Iedere schakel in de handelsketen is eindverantwoordelijk. Dat wil zeggen dat bij gebruik van onderaannemers voor werkzaamheden die betrekking hebben op de biomassa, de schakel erop toeziet dat deze onderaannemers voldoen aan alle toepasselijke eisen.
12.2	De meest recente publicatie is het Staff Working Document, SWD (2014) 259.
12.5	Deze eis betekent dat ook leveringen biomassa uit categorie 2 waarvan de biomassaproductent de eerste schakel is van de handelsketen, bij mengen met leveringen waarvan de bosbeheereenheid de eerste schakel is, op de massabalans als aparte leveringen onderscheiden worden. De duurzaamheidseigenschappen kunnen niet alleen betrekking hebben op het duurzaam beheer van de bron maar ook op relevante gegevens over de uitstoot van broeikasgassen die verkregen zijn volgens een methodiek gebaseerd op de meest recente publicatie van de Europese Commissie betreffende duurzaamheidseisen voor biomassa en verstrekte referentiewaarden voor fossiele brandstoffen.

Bijlage V (normatief): Toetsingsprocedure voor metaschema's

De adviescommissie heeft in april 2018 besloten dat ze bij het toetsen van metaschema's ook steekproefsgewijs een aantal goedgekeurde landenschema's zal beoordelen. In figuur 2 staat een overzicht van de verschillende stappen die doorlopen worden bij de toetsing van een metaschema en het bijbehorende tijdschema. Ten opzichte van de toetsingsprocedure zoals weergegeven in figuur 1 in paragraaf 2.1 zijn hieraan toegevoegd de stappen "Beoordeling endorsed schema's", "Voorlopig oordeel endorsed schema's", "Voorlopig oordeel metaschema inclusief endorsed schema's" en de tweede mogelijkheid tot reactie op het voorlopig oordeel door de schemabeheerder.

